

IVANKA DEVĀTĀ GERBEŠÍN A HEZOUNÍ

motto

Gerbešín a hezouni

Vyšlo také v tištěné verzi

Objednat můžete na

www.motto.cz

www.albatrosmedia.cz

motto

Ivanka Devátá

Gerbešín a hezouni – e-kniha

Copyright © Albatros Media a. s., 2022

Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

ALBATROS **MEDIA**

IVANKA DEVĀTĀ
GERBEŠÍN
A HEZOUNI

Praha 2022

© Ivanka Devátá, 2022
Cover illustration © Iva Hüttnerová, 2022

ISBN tištěné verze 978-80-267-2386-8
ISBN e-knihy 978-80-267-2420-9 (1. zveřejnění, 2022) (ePDF)
ISBN e-knihy 978-80-267-2421-6 (1. zveřejnění, 2022) (epub)
ISBN e-knihy 978-80-267-2422-3 (1. zveřejnění, 2022) (mobi)

Módu si můžete koupit, ale styl, ten musíte mít.

Coco Chanel

PŘEDMLUVA

Ivanka Devátá, pravá dáma a stálice našeho nakladatelství, umí vyprávět o módě stejně sugestivně jako například o vaření. Když vám bude popisovat rodinný recept na svíčkovou, zjistíte, že najednou stojíte u plotny a krouháte zeleninu. Když se rozpovídá o šatech do tanečních nebo vlastnoručně háčkovaných rukavičkách, najednou je vám líto, že věčně oblékáte jenom džíny. Tak jsme se rozhodli Ivanku poprosit o knížku na téma jejích nejpamětihodnějších životních modelů a vy ten svět elegance i nostalgie právě držíte v ruce.

Pro případ, že byste knížky jedné z našich nejúspěšnějších spisovatelek neměli nebo neznali komplet, vypořádali jsme fazonu této novinky několika povídkami z jejího zlatého fondu – pro lesk a šmrnc.

Varování: čtení této knihy způsobuje nákupy nového oblečení a návštěvy u švadleny!

GERBEŠÍN

Vůbec si nepamatuji, zda byla bílá, růžová, květovaná... A jaký měla střih. Já jen vím, že byla „gerbešinová“. A že mě dost míchalo, že se rodiče smáli, když jsem před každým výletem pištěla: „Já si vezmu gerbešinovou!“ To je moje první vzpomínka na název látky. Ani se moc nedivím, že můj šedesátiletý syn vůbec nevěděl, co to krepdešín je. Já jsem od té doby také žádné krepdešinové šaty neměla. Snad se přestaly dělat, nahradily je různé umělotiny, nejspíš původem z Číny. Tak buď sbohem, moje krásná milovaná gerbešinová halenko!

Pak přišla válka. Z té si pamatuji praktické zástěrky. Byly to skoro šaty, jen bez rukávů, a zapínaly se vzadu. Byly šikovní, mohla jsem do nich nosit trička nebo blůzky, které měly nějakou tu málo viditelnou chybičku. Nejméně v oblibě jsem měla černé klotové zástěrky, které postrádaly jakýkoli půvab, jenom ta praktičnost jim nescházela. Ale i dobré klotové zástěrky byly proti některým mým dalším kostýmům slušivé. Měla jsem také oblíbené šatičky „organdy“, jak se tenkrát říkalo. Byly bleděmodré s nějakými drob-

nými kytičkami. Maminka mi je vždycky naškrobila a nažehlila. Ty mi moc slušely. Nosila jsem je hlavně na májovou mši, ale také na pouť, nebo když jsem šla poprvé do školy. Pak jsem z nich vyrostla a nevím, kde je jim konec.

Když jsem byla tak velká, že „organdy“ šatičky už jsem nosit nemohla, maminka mi upletla jakési bílé s modrou sametovou stuhou v místech, kde mi o moc později měla narůst prsa. Byly zákeřné. Ráno se tvářily jako šatičky pro děvčátko mého věku. V poledne už byly vytahané pod kolena a večer jsem klopytala přes pletené žvance jako opilec z plesu. Maminka v nich našla zalíbení, jelikož se jí zdálo, že mi vydrží až do svatby. Ale já jsem je tak strašně nenáviděla! Dnes vůbec nevím, kam se poděly.

Jeden čas se také nosily šaty s folklorním vyšíváním. Maminka měla na svých šatech široký vyšitý pás a já vyšívanou obrubu sukýnky a nějakou vyšívaný také u krku a na rukávkách. Tyhle šatečky jsem nosila ráda, ale žel, také jsem z nich vyrostla.

V zimě jsme za války nosili „dřevnaté“ zimníky, které štípaly, a nejlepší bylo, když jsme si je mohli ve škole sundat. K nim jsme obouvali filcové válenky, ty bývaly dost pěkné. Nejradši jsem ovšem měla rukávník, jelikož v něm bylo teplo, a i když se levá ruka vyndala a chvíli šermovala v ledovém vzduchu, jakmile se vrátila do štuclu, bylo jí v něm za chvíli teplo. Ježíš, ty štuclý jsem měla tak ráda.

Babi s dědou chovali králíky a jeden čas měli angoráky. Když je děda ostříhal, srst poslal někam do továrny a pak přišla krásná přadýnka. Maminka mi z nich pletla všelijaké svetýrky, dokonce i když už jsem odjela do školy v Brně. Nejvíc si pamatuji na světle fialový s černě pruhovaným sedýlkem.

Po válce „dřevnaté“ zimníky nahradil hubertus – nebyl slušivý, ale aspoň neštípal. S kamarádkou Světlou jsme si k němu koupily rádiovky, a když jsme šly po ulici, měly jsme pocit, že se na nás každý dívá. To Evička Riessnerová, ta nosila věci z Ameriky. Také měla jakýsi svetřík jakoby z angory. Chlupy na něm byly tak dlouhé! Moc jí slušel. A ty šaty! Vždycky měla něco extra. Nevím, jestli jí šila maminka, nebo nosila oblečení po sestřenici, ale ve srovnání s námi byla prostě jiná.

Když na tu dobu vzpomínám, vybavuji si, že mi maminka koupila vepřovicové sandály a dvoje ponožky. Žluté a zelené. Položila jsem si je k posteli a takřka celou noc jsem nemohla spát, jak jsem se rozhodovala, zda si vezmu příští den žluté, nebo zelené. Také mi naši hned po válce koupili „dělané“ polobotky, které vypadaly dost chlapecky, ale byly nové! Brzy po válce jsem dostala k Ježíšku dvoje boty: lyžáky a bruslařské. Oboje krásné, lemované bílou kůží. Vypadaly nádherně! A to naši museli vědět, že z nich za dva roky vyrostu a bude po parádě. Moji rodiče byli moc hodní.

Byla jsem skromné dítě. Co mi maminka připravila, to jsem si ráno vzala. Ale přece jsem měla nejradši jedny šaty. Byly přešité (tenkrát se hodně přešívalo) z nějaké tmavomodré látky s malými uzlíčky. Ale protože látky bylo málo, měla jsem je od ramen až dolů nastavené šedou látkou. Myslím, že byly slušivé. A také jsem dostala nový béžový kabát, nosívala jsem ho jen v neděli. K němu jsem si uháčkovala čepici. Ta čepice mi ale po vyprání do rána neuschla, a tak já jsem si ji tenkrát nasadila ještě vlhkou.

Ve třinácti jsem měla něco jako sukni a bolerko ze žlutohnědé látky a do toho hnědou halenku z obarvené padákoviny. Mně by se více líbila černo-bílá kostka, ale měla jsem tuhle, a tak jsem ji oddaně nosila. A jednou přišla úplná rána. Z Ameriky jsem dostala látku na šaty – růžovou, prolamovanou. Voněla novotou. Maminka mi z ní ušila něco jako letní šatičky a já jsem se natrásala úplně americky.

Nosila jsem také tmavomodrý klobouček, ve kterém jsem vypadala jako hříbek, ale byl holt nový, tak jsem ho musela unosit. Paní doktorová od Světly to komentovala dost jedovatě: „A hele, Světla přišla po týdnu v témže klobouku, to je prostě život.“ Světla mi připadala ve stínu velkolepé Evičky vždycky méně hezká. Po mamince zdědila skoliózu, a pak, no co si budeme povídat, mě brunetky zrovna moc neberou. O to horší bylo, že za pár let se jeden mladý muž dal slyšet, jak se mu Světla líbila a že měla nádherné hně-